

(๒๒)

คำสั่งศาลรัฐธรรมนูญ

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์
ศาลรัฐธรรมนูญ

คำสั่งที่ ๔๗/๒๕๖๕

เรื่องพิจารณาที่ ๒๒/๒๕๖๔

วันที่ ๘ เดือน กันยายน พุทธศักราช ๒๕๖๕

ระหว่าง { ประธานสภาผู้แทนราษฎร ผู้ร้อง
นายนิพนธ์ บุญญามณี รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย ผู้ถูกร้อง

เรื่อง ประธานสภาผู้แทนราษฎรส่งคำร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๗๐ วรรคสาม ประกอบมาตรา ๘๒ ว่า ความเป็นรัฐมนตรีของนายนิพนธ์ บุญญามณี รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย สิ้นสุดลงเฉพาะตัวตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๗๐ วรรคหนึ่ง (๔) ประกอบมาตรา ๑๖๐ (๖) และมาตรา ๙๘ (๘) หรือไม่

ข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบคำร้องสรุปได้ว่า นายประเสริฐพงษ์ ศรนวัตร์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และคณะ รวม ๕๐ คน ยื่นคำร้องต่อประธานสภาผู้แทนราษฎร (ผู้ร้อง) โดยอ้างว่าคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (คณะกรรมการ ป.ป.ช.) ได้สวกรณีกว่าหานายนิพนธ์ บุญญามณี รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย (ผู้ถูกร้อง) ครั้งดำรงตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลา ละเว้นการมอบอำนาจให้บริษัท พลวิศว์ เทค พลัส จำกัด ผู้ชาย เป็นตัวแทนจดทะเบียนรถซ่อมบำรุงทางอเนกประสงค์ ชนิด ๑๐ ล้อ เครื่องยนต์ดีเซล จำนวน ๒ คัน และไม่อนุมัติเบิกจ่ายเงินค่ารถทั้งสองคันในราคา ๕๐,๘๕๐,๐๐๐ บาท แก่ผู้ชาย โดยมีมติชี้มูลความผิดทางอาญาตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๗ ฐานเป็นเจ้าพนักงาน

- ๒ -

ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ เพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใด และมูลความผิดฐานละเลยไม่ปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่หรือปฏิบัติการณ์ไม่ชอบด้วยอำนาจหน้าที่ หรือประพฤติดนฝ่ายผิดต่อความสงบเรียบร้อยของประชาชนตามพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๐ ที่แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๗๙ ผู้ว่าราชการจังหวัดสงขลามีความเห็นเช่นเดียวกับมติคณะกรรมการ ป.ป.ช. และเสนอความเห็นต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยพิจารณาสั่งการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๐ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๗๙ ประกอบพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ สั่งให้ผู้ถูกร้องพ้นจากตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลา ในวาระการดำรงตำแหน่งตั้งแต่วันที่ ๔ สิงหาคม ๒๕๕๖ ถึงวันที่ ๒๗ มิถุนายน ๒๕๖๒ ตามคำสั่งกระทรวงมหาดไทย ที่ ๑๕๒๘/๒๕๖๔ ลงวันที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๖๔ เป็นกรณี que ผู้ถูกร้องเป็นผู้เคยถูกสั่งให้พ้นจากราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจเพราะทุจริตต่อหน้าที่หรือถือว่ากระทำการทุจริตหรือประพฤติมิชอบในวงราชการ อันเป็นลักษณะต้องห้ามของผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๙๘ (๘) และมีลักษณะต้องห้ามของรัฐมนตรีตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๖๐ (๖) เป็นเหตุให้ความเป็นรัฐมนตรีของผู้ถูกร้องสิ้นสุดลงเฉพาะตัวตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๗๐ วรรคหนึ่ง (๔)

ผู้ร้องตรวจสอบลายมือชื่อของผู้เข้าชื่อเสนอคำร้องแล้วเห็นว่า มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรร่วมกันเข้าชื่อเสนอคำร้องจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสิบของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของสภาผู้แทนราษฎรตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๗๐ วรรคสาม ประกอบมาตรา ๘๒ วรรคหนึ่ง จึงส่งคำร้องเพื่อขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่าความเป็นรัฐมนตรีของผู้ถูกร้อง รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย สิ้นสุดลงเฉพาะตัวตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๗๐ วรรคหนึ่ง (๔) ประกอบมาตรา ๑๖๐ (๖) และมาตรา ๙๘ (๘)

ประเด็นที่ศาลรัฐธรรมนูญต้องพิจารณาเบื้องต้นมีว่า คำร้องของผู้ร้องต้องด้วยรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๗๐ วรรคสาม ประกอบมาตรา ๘๒ วรรคหนึ่ง ที่ศาลรัฐธรรมนูญจะรับไว้พิจารณาวินิจฉัยหรือไม่ เห็นว่า ข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบคำร้องเป็นกรณีที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจำนวน ๕๐ คน ซึ่งเป็นจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสิบของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่

- ๓ -

ของสภาผู้แทนราษฎรเข้าชื่อร้องต่อผู้ร้องขอให้ส่งคำร้องไปยังศาลรัฐธรรมนูญเพื่อวินิจฉัยว่าความเป็นรัฐมนตรีของผู้ถูกร้องสิ้นสุดลงเฉพาะตัวตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๗๐ วรรคหนึ่ง (๔) ประกอบมาตรา ๑๖๐ (๖) และมาตรา ๙๘ (๘) และผู้ร้องยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญแล้วกรณีเป็นไปตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๗๐ วรรคสาม ประกอบมาตรา ๘๒ วรรคหนึ่ง และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๗ (๙) จึงมีคำสั่งรับไว้พิจารณาวินิจฉัย และให้ผู้ถูกร้องยื่นคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหา สำหรับการพิจารณากรณีให้ผู้ถูกร้องหยุดปฏิบัติหน้าที่รัฐมนตรีตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๘๒ วรรคสอง หรือไม่นั้น เห็นว่า ข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบคำร้อง ยังไม่ปรากฏเหตุอันควรสงสัยที่จะมีคำสั่งให้ผู้ถูกร้องหยุดปฏิบัติหน้าที่รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย ผู้ถูกร้องไม่ต้องหยุดปฏิบัติหน้าที่ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๘๒ วรรคสอง

ผู้ถูกร้องยื่นคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหา คำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหา (เพิ่มเติม) ๒ ครั้ง เอกสารประกอบ และคำแถลงการณ์ปิดคดี สรุปได้ว่า องค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลาจัดซื้อรถซ่อมบำรุงทางอเนกประสงค์ ชนิด ๑๐ ล้อ เครื่องยนต์ดีเซล จำนวน ๒ คัน โดยการประมูลด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งบริษัท พลวิศร์ เทค พลัส จำกัด ผู้ขาย ชนะการประมูล แต่มีการร้องเรียนการประมูลดังกล่าว องค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลา มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริง คณะกรรมการเห็นว่า การประกวดราคาและการเสนอราคาจัดซื้อรถทั้งสองคันเป็นการสมยอม การเสนอราคาทำให้เกิดการแข่งขันโดยไม่เป็นธรรม ผู้ถูกร้องเห็นว่า สัญญาซื้อขายรถยนต์ทั้งสองคัน เลขที่ ๒๒/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๕๖ ตกเป็นโมฆะตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๕๐ จึงแจ้งความเป็นโมฆะกรรมของสัญญาต่อผู้ขาย ประกอบกับปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลาอนุมัติการตรวจรับรถทั้งสองคันตามสัญญาซื้อขายเกินกว่าวงเงินที่ได้รับมอบอำนาจปฏิบัติราชการแทนผู้ถูกร้อง ผู้ถูกร้องจึงไม่ลงนามหนังสือถึงสำนักงานขนส่งจังหวัดสงขลา เพื่อมอบอำนาจให้บริษัทผู้ขายดำเนินการจดทะเบียนรถทั้งสองคันให้แก่องค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลา และร้องทุกข์กล่าวโทษผู้เข้าร่วมประมูลการจัดซื้อรถทั้งสามครั้งต่อพนักงานสอบสวนสถานีตำรวจภูธรเมืองสงขลา เพื่อดำเนินคดีแก่ผู้เกี่ยวข้อง นอกจากนี้ ลักษณะต้องห้ามตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๙๘ (๘) กรณีถูกสั่งให้พ้นจากราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ คำสั่งดังกล่าวจะต้องถึงที่สุด

- ๔ -

เมื่อผู้ถูกร้องยื่นฟ้องขอเพิกถอนคำสั่งกระทรวงมหาดไทย ที่ ๑๕๒๘/๒๕๖๔ ลงวันที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๖๔ ต่อศาลปกครองกลาง คำสั่งให้ผู้ถูกร้องพ้นจากตำแหน่งจึงยังไม่ถึงที่สุด ประกอบกับกรณีทุจริตต่อหน้าที่หรือถือว่ากระทำการทุจริตหรือถือว่าประพฤติมิชอบในวงราชการ ผู้กระทำผิดต้องมีเจตนาพิเศษเพื่อแสวงหาประโยชน์ที่มิควรได้โดยชอบด้วยกฎหมายสำหรับตนเองหรือผู้อื่น อีกทั้งคำสั่งของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยดังกล่าวอาศัยการชี้มูลความผิดของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ซึ่งไม่ชอบด้วยกฎหมาย

ในระหว่างการพิจารณาคดี ผู้ถูกร้องยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญว่า ผู้ถูกร้องได้ลาออกจากตำแหน่งรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย

พิจารณาแล้วเห็นว่า เมื่อผู้ถูกร้องลาออกจากตำแหน่งรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทยแล้ว ความเป็นรัฐมนตรีของผู้ถูกร้องสิ้นสุดลงเฉพาะตัวตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๗๐ วรรคหนึ่ง (๒) กรณีไม่มีเหตุที่จะต้องวินิจฉัยคดีต่อไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๕๑

อาศัยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงมีคำสั่งให้จำหน่ายคดี

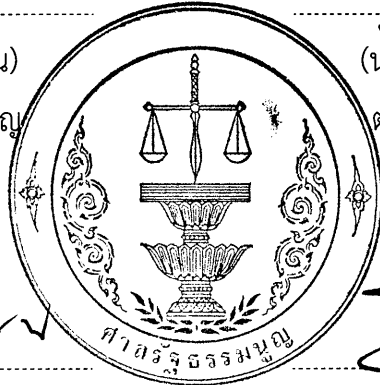
(คำสั่งที่ ๔๗/๒๕๖๕)

(นายทวีเกียรติ มีนะกนิษฐ)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายนครินทร์ เมฆไตรรัตน์)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายปัญญา อุดชาชน)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายอุดม สิทธิวิรัชธรรม)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายวิรุพห์ แสงเทียน)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายจิรนิติ หะวานนท์)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายนถดล เทพพิทักษ์)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายบรรจงศักดิ์ วงศ์ปราชญ์)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ